

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В II КЛАС

Български език и литература • Математика

за учебната 2026/2027 година

Документът е съобразен с Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (в действащата редакция), Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка и действащите учебни програми за II клас на Министерството на образованието и науката.

Приет с решение на Педагогическия съвет, Протокол № 19/09.09.2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Критериите обхващат български език и литература и математика и са съобразени с действащите учебни програми за II клас и с изискванията за качествено оценяване в началния етап.

Оценяването е критериално и се основава на очакваните резултати от действащите учебни програми за II клас. Критериите следва да бъдат предварително известни на учениците и родителите и да подкрепят напредъка на детето.

- оценяват се знанията, уменията и приложението им в учебна ситуация;
- писмените и устните работи се проверяват по предварително определени показатели;
- при писмени задачи се допуска частично точкуване, когато има правилна идея или коректно изпълнена част от решението;
- обратната връзка посочва както постигнатото, така и конкретна следваща стъпка за подобрене;
- оценката не се основава на темп на работа, старание или поведение сами по себе си, а на реално показан учебен резултат.

II. БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА – II КЛАС

1. Основни области за оценяване

- разпознаване и правилна употреба на основни езикови и речеви единици – звук, сричка, дума, изречение и текст;
- разпознаване и употреба на изучените части на речта – съществително име, прилагателно име и глагол;
- различаване на видовете изречения според целта на изказване и правилна крайна пунктуация;
- прилагане на изучените правописни правила и правилно изписване на собствени имена;
- четливо и графично правилно писане;
- използване на правописен речник според възрастта и задачата;
- създаване и преразказване на кратък текст с опора или самостоятелно според поставената задача;
- четене с разбиране на подходящи за възрастта литературни и нехудожествени текстове;
- ориентиране в сюжет, герои, събития и основна идея;
- изразяване на мнение за прочетеното и подкрепянето му с елементарни аргументи.

2. Описателни равнища на постижение

Равнище	Характеристика
Постига в много висока степен	Постига напълно очакваните резултати; работи самостоятелно, точно и уверено и прилага знанията в различни учебни ситуации.
Постига очакваните резултати	Показва устойчиви основни знания и умения и се справя самостоятелно с типичните задачи; допуска отделни несъществени неточности.

Равнище	Характеристика
Постига частично очакваните резултати	Познава част от основното учебно съдържание, но прилага знанията несигурно и се нуждае от насочване или допълнителна опора.
Нуждае се от допълнителна подкрепа	Все още не постига устойчиво основните очаквани резултати и се нуждае от системна подкрепа, повече упражнения и адаптирани стратегии.

3. Писмена работа и диктовка

- правописна точност в рамките на изучените правила;
- главна буква и крайна пунктуация;
- правилно разделно писане на думи;
- правилно изписване на собствени имена;
- четливост и графично оформление;
- при текстова задача – логическа последователност, свързаност и съответствие с темата.

При диктовка грешките се анализират по вид. Учителят може да използва точкова или аналитична скала, която е предварително обявена и съобразена с дължината и сложността на текста.

4. Четене

Вместо общи формулировки за „добра“ или „слаба“ четивна техника се оценяват отделно правилността, плавноста, изразителността и най-вече разбирането на прочетеното. Скоростта може да се наблюдава диагностично, но не следва сама по себе си да определя оценката.

III. МАТЕМАТИКА – II КЛАС

1. Основни области за оценяване

- четене, записване, сравняване и подреждане на числата до 100;
- разбиране на десетичния запис и мястото на единиците и десетиците;
- събиране и изваждане на числата до 100 – без и с преминаване;
- разбиране на връзката между умножение и деление и използването ѝ за проверка;
- таблично умножение и деление в обхвата на учебната програма;
- разбиране и математическо моделиране на отношенията „пъти повече“ и „пъти по-малко“;
- прилагане на изучените свойства на аритметичните действия и ред на действията;
- разпознаване и чертане на изучени геометрични фигури;
- намиране на обиколка на триъгълник и правоъгълник в рамките на учебната програма;
- използване на изучените мерни единици за дължина и време и връзките между тях;
- решаване на текстови задачи с едно или две пресмятания според изученото съдържание;
- записване на решение чрез отделни пресмятания или числов израз, когато е приложимо;
- обяснение на избрания начин за решаване и проверка на резултата.

2. Оценяване на писмени работи

При писмени работи се използва точково и критериално оценяване. Тежестта на конкретна грешка се определя според проверяваното умение и вида на задачата, като правилният подход и частично постигнатият резултат могат да бъдат отчетени.

Критерий	Какво се оценява	Препоръчителна тежест
Разбиране на задачата	Разпознава данните, търсеното и необходимото действие/действия.	20%
Избор на подход	Избира подходящо аритметично действие, правило или стратегия.	20%
Изчисления	Извършва правилно пресмятанията.	30%

Критерий	Какво се оценява	Препоръчителна тежест
Запис и математически език	Записва правилно числа, знаци, мерни единици и решение.	15%
Отговор и проверка	Формулира ясен отговор и проверява резултата, когато е приложимо.	15%

Посочените тежести са ориентировъчни и могат да бъдат адаптирани към конкретната писмена работа, като критериите се съобщават предварително.

3. Описателни равнища на постижение

Равнище	Характеристика
Постига в много висока степен	Постига напълно очакваните резултати; работи самостоятелно, точно и уверено и прилага знанията в различни учебни ситуации.
Постига очакваните резултати	Показва устойчиви основни знания и умения и се справя самостоятелно с типичните задачи; допуска отделни несъществени неточности.
Постига частично очакваните резултати	Познава част от основното учебно съдържание, но прилага знанията несигурно и се нуждае от насочване или допълнителна опора.
Нуждае се от допълнителна подкрепа	Все още не постига устойчиво основните очаквани резултати и се нуждае от системна подкрепа, повече упражнения и адаптирани стратегии.

IV. ФОРМИРАНЕ НА СРОЧНА И ГОДИШНА ОЦЕНКА

Срочната и годишната оценка се формират по реда на Наредба № 11/2016 г. чрез качествени показатели, въз основа на текущото представяне на ученика и степента на постигане на очакваните резултати по съответния предмет.

Оценката не следва да бъде механично извеждана само от броя на допуснатите грешки. Отчитат се характерът на задачите, сложността им, устойчивостта на знанията и способността на ученика да прилага изученото самостоятелно.

V. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Критериите могат да бъдат конкретизирани от екипа на учителите във II клас според вида на конкретната работа, като точковата тежест и скалата се съобщават предварително.

При нормативна промяна или изменение на учебните програми настоящите критерии се актуализират.